

Rapport Åpenhetsloven

I. RETURA NORGE AS'S RAPPORT ETTER ÅPENHETSLOVEN FOR 2022

I.1 INNLEDNING

Retura Norge AS skal hvert år utføre aktsomhetsvurderinger i henhold til Åpenhetsloven og offentliggjøre en redegjørelse for vurderingene.

Formålet med Åpenhetsloven er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

I rapporten vil Retura Norge AS redegjøre for de tiltak som er vurdert og iverksatt for å redusere risikoen for negative konsekvenser våre aktiviteter kan ha for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Rapporten er bygget opp etter Åpenhetsloven § 5 som mal.

I.2 KONTAKTINFORMASJON

Henvendelser om denne rapporten kan rettes til:

Retura Norge AS

Direktør Bærekraft & digitalisering, Helena Willumsen, e-post: helena.willumsen@retura.no

I.3 RAPPORTERINGSPLIKT

Retura Norge AS har kontor i Lillestrøm, og er hjemhørende i Norge.

Retura Norge AS hadde en omsetning i 2022 på over 70 millioner, med en balanse på over 35 millioner og er derfor rapporteringspliktig.

2. OM RETURA NORGE AS

2.1 RETURA NORGE AS SIN ORGANISERING

Retura Norge AS eies av 20 ledende selskaper innen avfallshåndtering. Våre eiere er også Retura Norge AS sine utførende driftsselskaper.

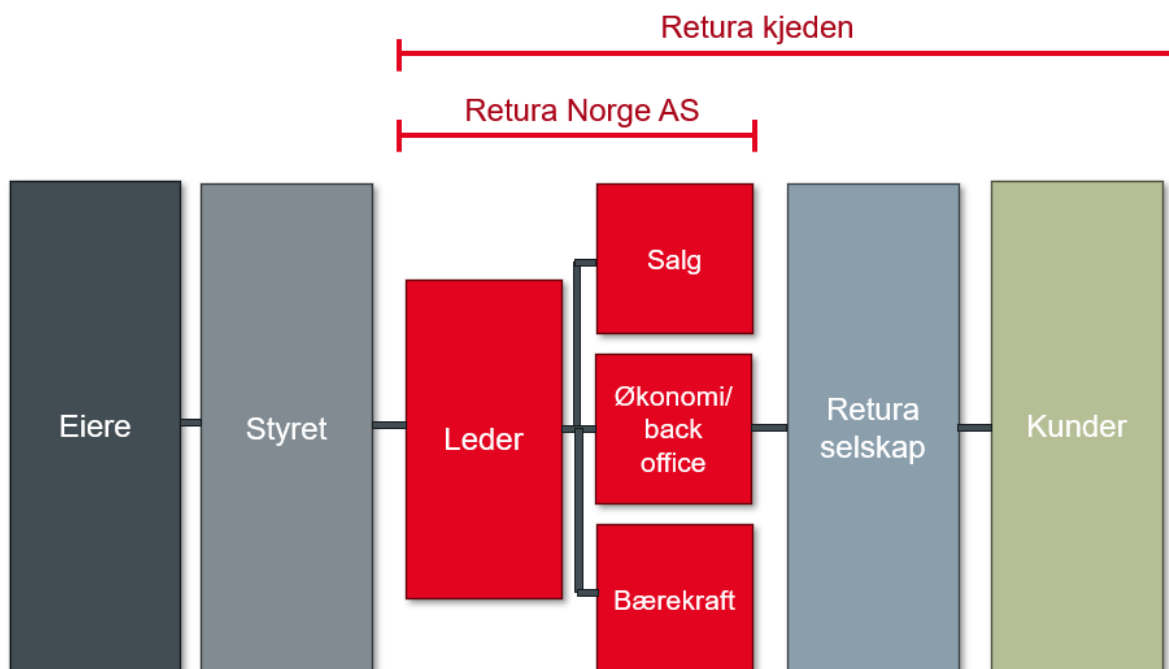
Retura Norge AS er organisert som et franchiseselskap, har en systemomsetning på ca. 3,1 milliarder kroner årlig og har operativ virksomhet i alle landets fylker

I Retura kjeden har vi 60 avfallsanlegg som er eid av våre franchiseselskaper eller interkommunale avfallsselskaper. Alle Retura- virksomheter og anlegg er sertifisert i henhold til kravene i henholdsvis ISO 9001 og ISO 14001. Vi er medlem av Grønt Punkt Norge, Avfall Norge og Norsk forening for farlig avfall (NFFA).

Aksjonærer
Retura Norge AS

Retura Norge AS Org.nr. 983 387 136 Administrerende direktør: Harald Johnsen (Født: 1973)	
Aksjonærer	Andel aksjer
Miljøpartnere AS **	27,08 %
BIR Bedrift AS	20,24 %
Retura TRV AS	16,04 %
Retura IRIS AS	6,97 %
Østlandet Gjenvinning AS	5,03 %
Retura Sør AS	5,02 %
Helgeland Avfallsforedling Iks	4,53 %
HRS Miljø AS	3,90 %
Sunnmøre Transport AS	2,68 %
Retura Val-Hall AS	1,20 %
Remiks Næring AS	1,04 %
Volda og Ørsta Reinholdsværk Iks	1,02 %
Retura Glåma AS	1,00 %
Renovasjonselskapet Glør Iks	1,00 %
Retura Østfold AS	1,00 %
Andre	2,25 %
Kvinneandel i styre	11 %

2.2 RETURA NORGE AS SITT DRIFTSOMRÅDE

Retura Norge AS er sentralleddet i Returakjeden og er lokalisert i Lillestrøm. Retura Norge AS eier og forvalter en velrennomert merkevare, et kompetansemiljø og et tjenestekonsept skreddersydd for landsdekkende leveranser av miljøriktige avfallsløsninger i Norge.

Retura Norge AS opererer i både privat og offentlig sektor, og er til stede i sektorer som blå næring, tjenesteytende næringer, forsvar, detaljhandel med flere. Retura Norge ASs hovedoppgave er å fremforhandle og vedlikeholde kontrakter, herunder kvalitetssikre avtalefestet implementering og drift for nasjonalt- og regionalt organiserte storkunder. Vi tilbyr komplette avfallsløsninger for næringslivet.

Retura Norge AS tjenestekonsept er fordelt etter en regional modell med totalt 23 selveide selskaper som er ansvarlig for drift av egne kontorer.

Retura Norge AS er 10 ansatte, mens Retura kjeden består av 993 ansatte. Retura Norge AS er en av landets største gjenvinningsaktører og vi tilbyr et komplett tilbud av avfallstjenester. Med vår unike landsdekkende tilstedeværelse skaper vi verdier og gode kundeopplevelser over hele landet.

Retura Norge AS sine samarbeidspartnere består i hovedsak av systemleverandører/IT-leverandører. Retura kjeden har et større nett av samarbeidspartnere for å få utført sine tjenester. Samarbeidspartnere er blant annet utstyrsleverandører, transportører, konkurrenter og nedstrømmottak.

2.3 INTERNE RETNINGSLINJER

Retura Norge AS har rutiner for forankring av arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Rapporten for 2022 tar utgangspunkt i Retura Norge AS sin virksomhet. Vi har etablert metoder og tilknyttet oss tredjepartssystemer for å kunne gjennomføre aktsomhetsvurderinger av leverandører, underleverandører og forretningspartnere for hele franchisen, men på grunn av vår organisering er dette en svært omfattende og tidskrevende prosess. De Retura selskapene som er rapporteringspliktige i henhold til Åpenhetsloven vil levere egne rapporter for 2022.

Retura Norge AS sine interne rutiner ble forankret og vedtatt i styret 30. juni 2023. Rutinen vil bli kommunisert til Retura Norge AS sine ansatte i august 2023. De interne rutinene vil kommuniseres til de øvrige ansatte i Retura kjeden høsten 2023.

Rutinen beskriver hvordan Retura Norge AS gjennomfører sin aktsomhetsvurdering og vurdering av tiltak. Retningslinjene omfatter hvordan varsel skal følges opp. Varsling skal bidra til å avdekke negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold knyttet til Retura Norge AS sine aktiviteter.

Ledende ansatte har fått opplæring i Åpenhetsloven eksternt.

Retura Norge AS vil høsten 2023 arbeide med å lage opplæringsmateriell for øvrige Retura Norge AS selskaper, slik at vi får utarbeidet en aktsomhetsvurdering for hele Retura kjeden.

Følgende selskaper i Retura kjeden er pliktige til å rapportere i henhold til Åpenhetsloven:

Retura selskap	Driftsinntekter 2021	Antall ansatte	Rapporteringsplikt i henhold til Åpenhetsloven
Masternes Gjenvinning AS	kr 103 192 000	52	Ja
Remiks Næring AS	kr 163 063 000	48	Ja
HRS Miljø AS	kr 131 430 000	53	Ja
Senja Avfall AS	kr 71 772 000	20	Nei
Retura IRIS AS	kr 70 033 000	31	Nei
Retura HAF AS	kr 32 555 000	14	Nei
Retura Shmil AS	kr 50 536 000	15	Nei
Retura NT AS	kr 78 864 000	29	Nei
Retura IR AS	kr 72 965 000	19	Nei
Retura TRV AS	kr 296 330 000	81	Ja
Retura Midt AS	kr 85 723 000	17	Nei
RIR Næring AS	kr 31 539 000	12	Nei
Sunnmøre Transport AS	kr 71 901 000	39	Nei
Retura Søre Sunnmøre AS	kr 27 744 000	13	Nei
Retura Nomil AS	kr 30 453 000	16	Nei
BIR Bedrift AS	kr 219 274 000	86	Ja
IHM Iks	kr 78 364 000	40	Nei
Retura Sør AS	kr 35 796 000	3	Nei
Retura Val-Hall AS	kr 49 181 000	10	Nei
Retura Østfold AS	kr 68 719 000	15	Nei
Retura Glåma AS	kr 47 904 000	4	Nei
Østlandet Gjenvinning AS	kr 146 865 000	40	Nei
Franzefoss Gjenvinning AS	kr 1 144 783 000	326	Ja
Retura Norge AS	kr 239 000 000	10	Ja
Totalt	kr 3 108 986 000	993	7 av 23

Retura Norge AS sine interne retningslinjer for å vurdere risiko for negative konsekvenser knyttet til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er tuftet på OECD's modell for aktsomhetsvurdring:

2.4 MÅLSETNING OG FREMDRIFT

Retura Norge AS jobber kontinuerlig med å avdekke og vurdere risiko knyttet til våre aktiviteter. Her også aktiviteter knyttet til våre franchiseselskaper og våre forretningsforbindelser. Arbeidet vil i tillegg inkludere å gjennomføre tiltak for å nå målene.

Retura Norge AS har påbegynt arbeidet med å kunne rapportere for hele Retura kjeden og jobber også med å iverksette egne interne retningslinjer for hele kjeden.

2.4.1 MÅL FOR KOMMENDE ÅR

Vi har satt oss følgende konkrete mål:

Målsetning	Status
Videreutvikle aktsomhetsvurderingen på bakgrunn av funn og erfaringer vi har fått	Under arbeid
Heve kompetansen internt når det kommer til bærekraft og kontroll på verdikjeden	Under arbeid
Interne retningslinjer skal integreres i hele Retura Gruppen og ansatte skal få opplæring	Under arbeid
Retura skal opprette rutiner for å kommunisere med prioriterte leverandører og forretningspartnere for å få bedre kontroll på verdikjeden	Under arbeid

---

2.4.2 TILTAK SOM ER GJENNOMFØRT

Retura Norge AS har gjennomført følgende tiltak:

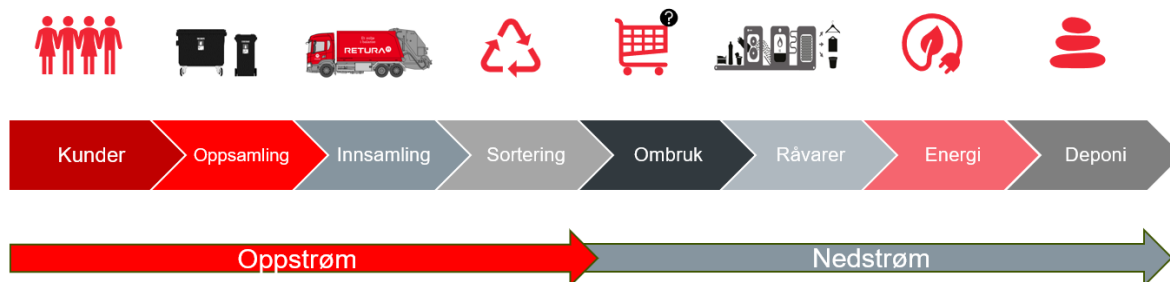
- Revidert etiske retningslinjer (Code of Conduct)
- Det vurderes hvilke ansatte som i tillegg til rapporteringsansvarlig for Åpenhetsloven som skal ha opplæring i Åpenhetsloven.
- Påbegynt arbeidet med hvordan man skal implementere Åpenhetsloven inn i ledelsessystemet
- Påbegynt arbeidet med å etablere varslingskanaler – herunder både interne og eksterne varslere
- Igangsatt arbeidet med å se på tredjepartssystem for oppfølging av leverandørevaluering ved hjelp av Cemasy, hvor vi også har tatt i bruk modulen deres for Klimapåvirkning og ESG rapportering.
- Påbegynt arbeidet med å etablere retningslinjer for hvordan vi fortløpende skal arbeide med aktsomhetsvurderinger i takt med endringer i risikobildet i egen virksomhet, leverandørkjeden og hos forretningspartnere.
- Påbegynt arbeidet med hvordan vi skal kommunisere ut til ansatte, prioriterte leverandører, underleverandører og forretningspartnere. Vi har vurdert å benytte Factline sitt system for leverandør oppfølging.

3 AKTSOMHETSVALDERINGEN

3.1 RETURA NORGE AS SITT FOKUS FOR AKTSOMHETSVALDERINGEN

Retura Norge AS er ISO 14001 og ISO 9001 sertifiserte og har implementert dette inn i ledelsessystemet. Hvert år har Retura Norge AS gjennomført en risikovurderinger av leverandører og forretningspartnere.

Siden Retura Norge AS kun er et administrasjonskontor som forvalter nasjonale avtaler via et nettverk av franchisetakere, har vi brukt mye tid i 2022 på å se på hvordan vi skal kunne rapportere for hele Retura kjeden. Verdikjeden til Retura kjeden kan oppsummeres via følgende modell:

Retura Norge AS sine franchisetakere kan i denne sammenheng ses på som våre forretningsforbindelser – det vil derfor være helt essensielt å få på plass en intern rutine for fortløpende å vurdere Retura Kjeden sin risiko når det kommer til negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og konsekvensene for disse.

Relevante forhold for aktsomhetsvurderingen er knyttet til Retura Norge ASs aktiviteter og forretningsforhold – herunder:

- Risiko for negativ påvirkning knyttet til relevante leverandører på utstyrssiden
- Risiko for negativ påvirkning oppstrøms, spesielt på transportsiden
- Risiko for negativ påvirkning nedstrøm, herunder:
  - Påse av avfallet ikke havner i områder hvor de ikke har ordede forhold i henhold til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- Risiko for negativ påvirkning internt i forhold til anstendige arbeidsforhold, herunder
  - Trakassering
  - Diskriminering
  - Likestilling
  - Fysiske og psykiske arbeidsforhold

Vurderingene vil ses opp imot vår posisjon i leverandørkjeden og alvorlighetsgraden og vr påvirkningskraft.

3.2 RETURA NORGE AS SIN LEVERANDØRKJEDE OG FORRETNINGSPARTNERE

Per 1. juni 2023 har Retura Norge AS kommersielle relasjoner med totalt totalt 47 leverandører. Vi har foreløpig ikke igangsatt arbeidet med å kommunisere med disse. Retura Norge AS som et administrasjonskontor har få leverandører. Vi vil imidlertid i løpet av 2023 ta kontakt med prioriterte leverandører hvor vi kjøper varer eller tjenester for mer en kr. 500 000 pr. r.

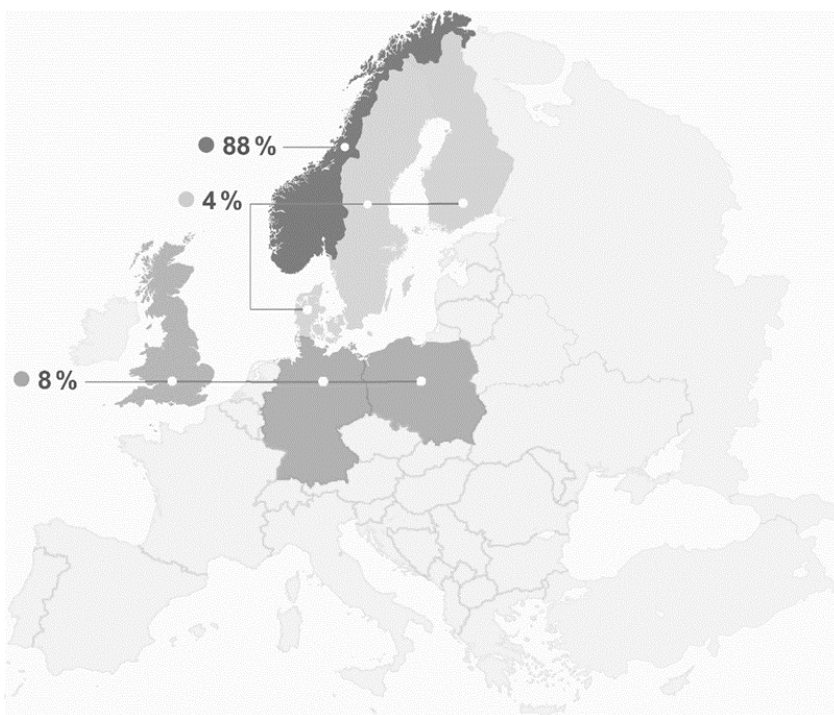
Retura Norge AS sine leverandører er hjemhørende i følgende land:

Leverandører og forretningspartnere	Antall leverandører og forretningspartnere
Norge	45
USA	2

Da 23 av våre forretningspartnere er våre franchisetakere og det er disse som utfører tjenestene vi tilbyr våre kunder, har vi i 2022/2023 jobbet med å få oversikt over deres samarbeidspartnere, forretningsforbindelser (oppstrøm og nedstrøm). Foreløpig har vi klart å få oversikt over forretningsforbindelser nedstrøm.

All oppstrømsaktivitet foregår i Norge. Levering eller salg av råvarer ut fra våre mottak kan imidlertid eksporteres til andre land. Ved gjennomgang av hvor vi leverer ressursene videre, har vi oppsummert at ca. 88 %

blir levert for videre bearbeidelse i Norge. 18 % av avfallet vi selger videre til bearbeiding blir levert til land i Europa, hvor størstedelen blir levert til Sverige.

Mottaksland nedstrøm	Antall mottak
Norge	122
Danmark	3
Finland	2
Latvia	1
Litauen	2
Nederland	1
Sverige	12
Tyskland	4

3.2.1 AKTSOMHETSVURDERING AV RETURA NORGE AS PRODUKTER/TJENESTER

Retura Norge AS er et administrasjonskontor som forhandler og vedlikeholder nasjonale avtaler på avfallstjenester. Inkludert i våre tjenester er opplæring, konsulenttjenester, merkemateriell, informasjonsmaterieill og rapporteringssystem. Vi har vurdert at det ikke er noen risiko for negativ påvirkning

på grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold i eget selskap, verdikjede eller hos samarbeidspartnere.

Når det gjelder våre franchiseselskaper som er tilhørende i Norge og som primært er eid av interkommunale avfallsselskap, og som utfører avfallstjenester hos våre kunder, er vurderingen at de utgjør lav risiko. Det dreier seg i hovedsak om tjenester som utføres i Norge, hvor både lønn og arbeidsforhold er regulert av bestemmelsene i Arbeidsmiljøloven. Alle våre franchisetakere er ISO 9001 og ISO 14001 sertifiserte, og er pliktige til å rapportere på HMS, miljø og kvalitet.

Som følge av det store omfanget av arbeidet med å få oversikt over forretningsforbindelser, leverandører og samarbeidspartnere hos våre franchiseselskaper kan vi imidlertid ikke på nåværende tidspunkt være sikre på om det er høy eller lav risiko for om det er fare for negativ risiko for grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Vi har imidlertid gjort en vurdering av hvilke mottaksland det leveres avfall til og vurderer ut fra dette, at det mest sannsynlig er lav risiko for at det er forretningspartnere som bryter med grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Våre franchiseselskaper har også egne rutiner for oppfølging av leverandører og forretningspartnere, og er eid av interkommunale avfallsselskap som også forsterker vår vurdering av risikoen.

3.2.2 SKYPLATTFORM OG INNOVASJON

Retura Norge AS tilbyr rapporteringsløsninger levert av IT-selskaper og skyplattformer. Disse tjenestene og produktene benytter seg i all vesentlighet av de store internasjonale sky – og plattformleverandørene.

Det eksisterer rapporter og artikler som dokumenterer at enkelte av disse aktørene ikke i tilstrekkelig grad etterlever kravene relatert til spesielt lønns – og arbeidsvilkår, organisasjonsfrihet og overvåking av de ansatte. Dette bekymrer Retura Norge AS og så langt det er mulig benytter vi tjenester fra leverandører som er lokalisert i Norge og Europa for øvrig.

Retura Norge AS har startet arbeidet med å få på plass systemer som skal forenkle vårt arbeid i å gjøre gode vurderinger ved valg av leverandører, slik at vi inngår avtaler med leverandører vi er trygge på at ikke bryter med grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold.

Ut over dette er det i all vesentlighet myndigheter i Norge og EU som synes å kunne påvirke leverandører gjennom å sette krav til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

3.3 RETULTAT AV AKTSOMHETSVURDERINGEN

Retura Norge AS vurderer det slik at selskapet opererer i en bransje og på lokasjoner der det er lav risiko for brudd på sentrale områder som personvern, forretningsførsel, HMS, menneskerettigheter og arbeidsforhold. Retura Norge AS vurderer også at det er svært lav risiko for at våre franchisetakere og deres drift medfører risiko.

Når det kommer til internasjonale leverandører av skytjenester vurderer vi at disse representerer medium risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidsforhold. Vi har også vurdert våre leverandører av IT-utstyr, kontorrekvisita og telefoner utgjør en høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vurderingene er basert på høyrisikolisten fra Difi og publikasjoner på Amnesty sine hjemmesider.

Område	Tjeneste/produkter	Risikovurdering	Grad av påvirkning
Leverandører	Kontorrekvisita og it-utstyr	Høy risiko	Liten
	Skytjenester og systemleverandører	Medium risiko	Liten
Samarbeidspartnere/ franchiseselskaper	Avfallshåndtering	Liten risiko	Stor
	Nedstrøm	Liten risiko	Stor
Egen virksomhet	Salg av fagkompetanse fra egne medarbeidere	Liten risiko	Stor

4 TILTAK FOR Å STANSE, FOREBYGGE ELLER BEGRENSE NEGATIVE KONSEKVENSER

Retura Norge AS vil i det følgende redegjøre for de tiltak vi har igangsatt for å forebygge, begrense eller stanse kartlagte konsekvenser og risikoer som er avdekket i punktet ovenfor.

Retura Norge AS har iverksatt følgende tiltak:

- Vi har startet prosessen med å få oversikt over hvor våre franchiseselskaper leverer avfallet de har samlet inn fra våre kunder
- Vi har startet prosessen med å få oversikt over forretningspartnere som våre franchiseselskaper har relasjoner til
- Vi har startet prosessen med å få oversikt over leverandører som våre franchiseselskaper benytter
  - Leverandører av biler
  - Leverandører av utstyr
  - Leverandører av transporttjenester
- Vi har startet prosessen med å utarbeide interne rutiner for overvåking og oppfølging av leverandører, forretningspartnere og underleverandører
- Iverksatt rapportering på bærekraft – inkludert ESG rapportering som inkludert respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold inngår som vurderingsgrunnlag.
- Påbegynt prosessen med å ansvarlig gjøre de som inngår leverandøravtaler eller avtaler med skytjeneste leverandører og innkjøp av IT/kontorrekvisita, slik at de gjør nødvendige vurderinger av utvalgte leverandører/samarbeidspartnere.
- Iverksatt kartlegging om vi benytter leverandører som har forretningsforbindelser med Russland i vår verdikjede
- Vi har startet prosessen med å etablere rutiner for kjøp av mobiltelefoner og IT-utstyr til de ansatte.

Mål: Målet er at Retura Norge AS med tilhørende franchiseselskaper skal kunne gjøre bedre vurderinger av hvilke forretningspartnere, leverandører og nedstrømmottak man skal samarbeide med. Herunder om de er etablert i høyrisiko land hvor de bryter med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Status: Under arbeid

5 OVERVÅKING AV TILTAK – GJENNOMFØRING OG RESULTAT

5.1 INNLEDNING

Retura Norge AS arbeider kontinuerlig med å overvåke de tiltak vi har iverksatt og resultatene disse gir. Fordi vi er organisert som en franchiseorganisasjon hvor alle jobber i ulike systemer, og at tjenestekonseptet utøves av selvstendige selskaper, så har vi vurdert at det vil kunne ta noe tid før vi kan være helt trygge på at vi har full kontroll over alle samarbeidspartnere, leverandører og underleverandører. Vi vil også vurdere hvilke ressurser som skal jobbe med dette arbeidet fremover.

Franchisekontrakten regulerer imidlertid krav til ISO 14001 og ISO 9001 sertifisering og at våre franchisetakere forholder seg til det som er regulert i Retura Norge AS sin Code of Conduct. Det gjør oss trygge på at franchiseselskapene gjør de nødvendige vurderingene som Åpenhetsloven regulerer og iverksetter og overvåker tiltakene.

5.2 RUTINER FOR OVERVÅKING

Direktør Bærekraft & digitalisering har det overordnede ansvaret med å overvåke gjennomføringen og resultatet av iverksatte tiltak.

- Vurdering av leverandører, underleverandører og franchisetakere innenfor områdene
  - Nedstrøm
  - Avfallshåndtering
  - Transport
  - Behandling
  - Utstyr
- Løpende overvåking av relevante informasjonskilder, bransjeundersøkelser, høyrisiko lister fra Difi og andre publikasjoner som knytter seg til vår drift, herunder avfallets reise og behandling (slik at avfallet ikke havner på avveie).
- Forankring i ledelsen gjennom periodisk informasjonssikkerhet, kvalitet og miljø, herunder leverandørevalueringer og selskapsstyring inkl. ESG rapportering.
- Som en del av Retura Norge AS sitt arbeid med kontinuerlige forbedringer og forankring i selskapets ISO-sertifiseringer overvåkes gjennomføringen og effekten av selskapets interne forpliktelser, aktiviteter og mål for aktsomhetsvurderinger. Retura Norge AS gjennomfører årlig en internrevisjon og kommuniserer resultatene på relevante nivåer internt.

6 KOMMUNIKASJON MED BERØRTE INTERESSETER OG RETTIGHETSHAVERE

Retura Norge AS har ikke avdekket brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold.

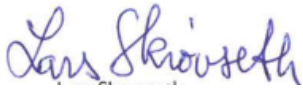
Retura Norge AS har avdekket at både leverandører av kontor og datautstyr kan bryte med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

7 GJENOPPRETTING OG ERSTATNING

Retura Norge AS har ikke avdekket forhold som krever gjenoppretting.

Lillestrøm, 30. juni 2023

Styret i Retura Norge AS

Lars Skrøvseth
Styreleder

Frode Kalsaas
Nestleder

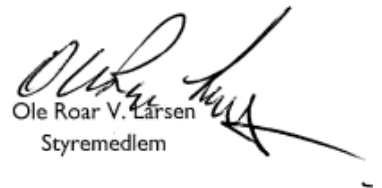
Geir Tore Leira
Styremedlem

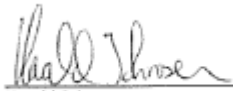
Solrun Fisknes
Styremedlem

Anders Tverbakk
Styremedlem

Ole Roar V. Larsen
Styremedlem

Harald Johnsen

Adm.dir.